

**การศึกษาปัจจัยเชิงระบบที่ส่งผลต่อประสิทธิผล
ของโครงการนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ภาควิชาภาษาอังกฤษ
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน
THE STUDY OF SYSTEM FACTORS AFFECTING THE
EFFECTIVENESS OF THE ENGLISH PROGRAM FOR TALENTED
STUDENTS (EPTS) PATUMWAN DEMONSTRATION SCHOOL,
SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY**

.....
ชัยศักดิ์ ลีลาจรัสกุล เทอด แก้วศิริ ดวงใจ จงธนากร คณภรณ์ รัตมีมารีย์ สมลักษณ์ รังสีมงคล ชวลิต ศรีคำ
ชียศ อันแก้วมณี ณัฐพัชร์ แพร่งกระโทก กษมา โควินทร์

*Chaisak Leelajarskul, Therd Keowkiri, Duangchai Chongthanakorn, Kanaporn Rasmimariya,
Somluk Rungsrimgkol, Chawalit Srikham, Teeyos Onkaewmanee, Nattaphat Prangkatoke, Kasama Kowin*

ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

Academics Affairs, Patumwan Demonstration School, Srinakharinwirot University, Thailand.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยเชิงระบบที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโครงการ EPTS หาคำแนะนำหน้าหนักความสำคัญของปัจจัยเชิงระบบที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโครงการ EPTS และศึกษาประสิทธิผลของโครงการ EPTS กลุ่มที่ศึกษา เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของโครงการ EPTS ในปีการศึกษา 2552 ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน รวมทั้งศิษย์เก่าที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 ถึง 2551 รวมจำนวนทั้งสิ้น 670 คน การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาปัจจัยเชิงระบบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของโครงการ EPTS จำนวน 12 ตัวแปร คือ ปัจจัยสภาพแวดล้อม ได้แก่ 1) ความพร้อมทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง 2) ค่านิยมทางสังคม และ 3) ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ 1) นโยบายของโครงการ 2) คุณภาพผู้บริหาร 3) คุณภาพครู 4) คุณภาพนักเรียน และ 5) ความพร้อมของสื่อวัสดุอุปกรณ์ กระบวนการ ได้แก่ 1) การบริหารจัดการด้านวิชาการ 2) การบริหารจัดการด้านงบประมาณ 3) การบริหารจัดการด้านการเชื่อมโยง 4) การบริหารจัดการด้านบุคลากร และศึกษาประสิทธิผลของโครงการ EPTS ด้านความเป็นต้นแบบในการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ด้านความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียน และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ด้วยเครื่องมือจากแบบสอบถาม และวิเคราะห์หาคำแนะนำหน้าหนักความสำคัญของปัจจัยเชิงระบบที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโครงการ EPTS ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว รวมทั้งศึกษาประสิทธิผลของโครงการ EPTS จากรายงานผลคะแนนของนักเรียน ได้แก่ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนความสามารถทางภาษาอังกฤษ CU - SSEPT และ CU - TEP และคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตลอดจนศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพจากเอกสาร

รายงานของโครงการ EPTS ด้วยวิธีสังเคราะห์ข้อความ และการจัดกลุ่มสนทนา (Focus Group) วิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของโครงการ EPTS

ผลการวิจัย พบว่า

1. โครงการ EPTS มีปัจจัยเชิงระบบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ทั้ง 12 ตัวแปร โดยทุกตัวแปรีผลการดำเนินงานตรงกับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละตัวแปรพบว่า ทุกข้อของตัวแปรด้านความพร้อมทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี นโยบายของโครงการ EPTS คุณภาพผู้บริหาร คุณภาพนักเรียน ความพร้อมของสื่อวัสดุอุปกรณ์ การบริหารจัดการด้านวิชาการ การบริหารจัดการด้านงบประมาณ และการบริหารจัดการด้านบุคลากร การดำเนินงานของโครงการ EPTS ตรงกับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านค่านิยมทางสังคม ได้แก่ มีความรู้สึกที่ดีต่อโครงการ EPTS ($\bar{X} = 4.25$) เห็นคุณค่าและความสำคัญของการจัดการศึกษาภาคภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 4.34$) อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านคุณภาพครู ได้แก่ ครูชาวต่างประเทศเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และทักษะด้านภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.23$) อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการบริหารจัดการด้านการเชื่อมโยง ได้แก่ นักเรียนโครงการ EPTS มีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียนภาคปกติ ($\bar{X} = 3.34$) อยู่ในระดับปานกลาง

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงระบบกับประสิทธิผลของโครงการ EPTS พบว่าตัวแปรปัจจัยเชิงระบบทั้ง 12 ตัวแปร และประสิทธิผลของโครงการ EPTS ทั้ง 4 ด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Wilk's Lambda (Λ) = 0.95) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณแบบตัวแปรตามเอกนาม ระหว่างปัจจัยเชิงระบบ กับประสิทธิผลของโครงการ EPTS แต่ละด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เช่นกัน (R มีค่าตั้งแต่ 0.63 ถึง 0.74) เมื่อหาค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยเชิงระบบที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโครงการ EPTS อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และที่ระดับ 0.05 พบว่า มีจำนวน 8 ตัวแปร คือ ค่านิยมทางสังคม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี คุณภาพนักเรียน ความพร้อมของสื่อวัสดุอุปกรณ์ การบริหารจัดการด้านวิชาการ การบริหารจัดการด้านงบประมาณ การบริหารจัดการด้านการเชื่อมโยง และการบริหารจัดการด้านบุคลากร

3. ประสิทธิผลของโครงการ EPTS สรุปได้ดังนี้

เมื่อพิจารณาประสิทธิผลของโครงการ EPTS เป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีผลสำเร็จระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้าน พบว่า เกือบทุกด้านมีผลสำเร็จระดับมาก โดยด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ได้แก่ นักเรียนมีสุขภาพจิตดี ร่าเริงแจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.35$) นักเรียนมีสุขนิสัยที่ดี รักการออกกำลังกาย ปลอดภัยเสพติด ($\bar{X} = 4.20$) มีผลสำเร็จระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายละเอียดของประสิทธิผลของโครงการ EPTS เป็นรายด้าน พบว่า

3.1 ประสิทธิผลของโครงการ EPTS ด้านความเป็นต้นแบบในการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ มีผลสำเร็จในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) โดยพบว่า โครงการ EPTS เป็นแบบอย่างของการจัดการเรียนรู้เป็นภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 4.12$) และมีการจัดสภาพห้องเรียนให้เป็นห้องเรียนแห่งการเรียนรู้เป็นแหล่งสาธิตการสอนของครูชาวต่างประเทศ และเป็นแบบอย่างของการจัดการเรียนรู้เป็นภาษาอังกฤษให้แก่หน่วยงานทั่วไป ในปีการศึกษา 2552 มีผู้มาเยี่ยมชมโครงการ EPTS รวม 15 หน่วยงาน มีโครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริม และสนับสนุนด้านความเป็นต้นแบบในการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 ถึง 2552 จำนวน 14 รายการ คิดเป็นร้อยละ 25.93

3.2 ประสิทธิภาพของโครงการ EPTS ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีผลสำเร็จในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) โดยพบว่า นักเรียนสามารถใช้ภาษาไทย และภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ ($\bar{X} = 4.07$) และนักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2.5 ขึ้นไป ร้อยละ 94.23 อยู่ในเกณฑ์การประเมินของ สมศ. ระดับดีมากและระดับผลการเรียนต่ำกว่า 2.5 ร้อยละ 5.77 ศิษย์เก่ามีผลการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 ถึง 2551 ร้อยละ 99.17 จากทุกแผนการเรียน ศิษย์เก่าส่วนใหญ่ศึกษาต่อภาคภาษาอังกฤษภายในประเทศ ร้อยละ 44.72 รองลงมาศึกษาต่อภาคปกติภายในประเทศ ร้อยละ 43.90 และศึกษาต่อต่างประเทศ ร้อยละ 11.38 อีกทั้งนักเรียนมีโอกาสร่วมการแข่งขันทางการศึกษา ได้รับรางวัลหลายรายการ มีโครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 ถึง 2552 จำนวน 10 รายการ คิดเป็นร้อยละ 18.52

3.3 ประสิทธิภาพของโครงการ EPTS ด้านความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียน มีผลสำเร็จในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) โดยพบว่า คือนักเรียนมีความสามารถในการฟัง และเข้าใจภาษาอังกฤษได้ ($\bar{X} = 4.09$) และจากผลการทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษด้วยข้อสอบ CU - SSEPT และ CU-TEP ของศูนย์ทดสอบทางวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นักเรียนมีคะแนนความสามารถทางภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ระดับดีเยี่ยม ดีมาก และดี ร้อยละ 68.71 ระดับพอใช้ ร้อยละ 15.17 ระดับยังต้องปรับปรุง และระดับอ่อน ร้อยละ 16.12 ของจำนวนนักเรียนที่เข้าทดสอบ อีกทั้งนักเรียนมีโอกาสร่วมการแข่งขันความสามารถทางภาษาอังกฤษได้รับรางวัลหลายรายการ มีโครงการ และกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนด้านความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 ถึง 2552 จำนวน 8 รายการ คิดเป็นร้อยละ 14.81

3.4 ประสิทธิภาพของโครงการ EPTS ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน มีผลสำเร็จในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) โดยพบว่า คือ นักเรียนมีสุขภาพจิตดี ร่าเริงแจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.35$) และจากผลการประเมินคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับคุณภาพดี มาก ร้อยละ 69.56 รองลงมาอยู่ในระดับคุณภาพดี ร้อยละ 30.44 และไม่มีนักเรียนที่อยู่ในระดับต้องปรับปรุง อีกทั้งนักเรียนมีโอกาสร่วมการแข่งขันความสามารถพิเศษเฉพาะทางตามศักยภาพ หรือได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้ได้รับรางวัลหลายรายการ มีโครงการ และกิจกรรมที่ส่งเสริม และสนับสนุนด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 ถึง 2552 จำนวน 15 รายการ คิดเป็นร้อยละ 27.78

การจัดกลุ่มสนทนาประสิทธิภาพของโครงการ EPTS พบว่า โครงการ EPTS มีจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค สรุปได้ดังนี้ 1) จุดแข็ง ได้แก่ นักเรียนมีความรู้ความสามารถทั้งด้านวิชาการ และด้านทักษะภาษาอังกฤษสู่สากล นักเรียนมีโอกาสดทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษด้วยข้อสอบมาตรฐาน นักเรียนประสบผลสำเร็จในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา มีการคัดเลือกครูชาวต่างประเทศที่มีคุณภาพ และเป็นเจ้าของภาษา บุคลากรมีความสามัคคี ครูดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด มีสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ประจำห้องเรียน ผู้ปกครองมีความพร้อมในการสนับสนุนการดำเนินงานของโครงการ EPTS 2) จุดอ่อน ได้แก่ นักเรียนอ่อนทางด้านไวยากรณ์ นักเรียนพูดเป็นภาษาไทยขณะเรียนในห้องเรียน ขาดเจ้าหน้าที่ดูแลซ่อมแซมอุปกรณ์ต่างๆ นักเรียนมีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมลดลง 3) โอกาส ได้แก่ โครงการ EPTS ควรมีโครงการความร่วมมือระหว่างโครงการ EPTS กับสถานศึกษาอื่น เพิ่มการเรียนภาคภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับการเปิดสอนภาคภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษาส่งเสริมนักเรียนให้มีคุณภาพและความสามารถ

เต็มตามศักยภาพของตนเอง ควรให้ศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จมาแล้วประสบการณ์ให้แก่รุ่นน้อง และผู้ปกครองฟัง 4) อุปสรรค ได้แก่ บางรายวิชายังไม่ครอบคลุมเนื้อหาตามหลักสูตรของโรงเรียน หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนยังไม่ชัดเจน นโยบายการตรวจคนเข้าเมืองและการเข้ามาทำงาน ในประเทศไทยมีผลกระทบต่อครูชาวต่างประเทศ บางกิจกรรมที่เร่งด่วนมีผลกระทบต่อการเรียนการสอน

คำสำคัญ: ปัจจัยเชิงระบบ ประสิทธิภาพของโครงการ โครงการนักเรียนที่มีความสามารถภาคภาษาอังกฤษ

Abstract

This research aimed to study the system factors and additionally to find their beta weight as it related to and affected to the effectiveness of the EPTS program, plus to study the program's effectiveness. The study targeted persons related to the program including EPTS, administrators, teachers, parents, students in the academic year 2009, and alumni (M.6 graduates) from the classes of 2002 through 2008, a total of 670 people. This research studied the system factors related to 12 variables of operating the EPTS program including **Environment** were the economics of the parents, social trends, the availability of advanced technologies. **Input** were EPTS Program policy, administrator, teacher and student quality, availability of media equipment. **Process** were academic management, budget management, program integrated management, and personnel management. The research also utilized a questionnaire as a tool to study the effectiveness of the EPTS program based on 4 variables as follows; as a model for an English program, academic achievement of the students, English language ability of the students, and desirable characteristics of the students. Multiple Regression Analysis of multiple variables was used to analyze the system factors beta weight; and scores of student learning achievement, scores of English proficiency measured by CU-TEP and CU-SSEPT, and scores of students desirable characteristics were analyzed to study the effectiveness of the program. Apart from that, related EPTS Program documents were synthesized as well as Focus Group discussions were held to analyze the Strengths, the Weaknesses, the Opportunities and the Threats of the EPTS program.

Study Results

1. From analysis of the 12 variables of system factors, the overall opinion from the questionnaire participants was that the EPTS Program has been operating at a high level. Considering of each individual factor, it was found that the operation of the EPTS Program performed at a high level in the economics of the parents, the availability of advanced technologies, EPTS Program policy, administrator and student quality, availability of media equipment, academics management, budget management, and personnel management. While the operation of the program performed at the highest level in social trends of the EPTS Program with a mean of 4.25, the importance of the English Program with a mean of 4.34, and the foreign teachers are knowledgeable with good English skills with a mean of 4.23. In addition, the program integrated management on EPTS students

having opportunities to participate the activities with regular program students performed at an average level with a mean of 3.34.

2. As for the relationship between system factors and EPTS Program effectiveness, it was found that the 12 system factor variables and the 4 EPTS program effectiveness variables were related at a significance .01 level, Wilk's Lambda (Λ) = 0.95; And the multiple correlation coefficients on multivariate and univariate dependent variables between the system factors and each variable of EPTS program effectiveness was related at significance .01 level, R was between 0.63 – 0.74.

To find the Beta weight of which affected the effectiveness of the EPTS Program at significance 0.01 and 0.05 found that there were 8 variables as follows: social trends, availability of advanced technologies, student quality, availability of media equipment, academics management, budget management, program integrated management, and personnel management.

3. Summary of the effectiveness of the EPTS program

All factors successfully affect the effectiveness of the EPTS program at a high level, as well as almost all items of each factor particularly student desirable characteristics was at the highest level on the following items: students have healthy mind and human relations with a mean of 4.35, and students have healthy habits, enjoy exercising and are drug free with a mean of 4.20. Considering the details of each factor the research, it was found as follows:

3.1 The effectiveness of the EPTS program on “as a model for an English program” was successful at a high level with a mean of 3.89, The highest item was the EPTS program as a model for an English program with a mean of 4.12, and a Learning-Classroom Atmosphere of the EPTS program as a place for foreign teachers to demonstrate their instruction skills to visitors from external organizations. In academic year 2009, 15 organizations visited the EPTS program. In addition, during academic year 2007-2009, 14 projects or activities, represented at 25.93%, were conducted to encourage and support the factor of “as a model for an English program”.

3.2 The effectiveness of the EPTS program on “Academic achievement of student” was successful at a high level with a mean of 3.92. The highest item was students have an ability to communicate in both Thai and English with a mean of 4.07, and it was found that student achievement scores of GPA 2.50 and higher were at 94.23% (the Office for National Education Standards and Quality Assessment (ONESQA) assessment criteria, considered a “very good” level) and the lower than GPA 2.50 were at 5.77%. During the academic year 2002-2008, 99.17% of the EPTS alumni continued to study in tertiary institutions with 44.72% studied in the country for English-language programs and 43.90% studied in a regular Thai program, and 11.38% went abroad; additionally students had an opportunity to participate in competitions and obtain many awards. During academic year 2007-2009, 10 projects or activities, represented at 18.52%, were conducted to encourage and support the factor of “Academic achievement of student”.

3.3 The effectiveness of the EPTS program on “Student English proficiency” was successful at a high level with a mean of 3.96. The highest item was the ability of students to listen and understand English with a mean of 4.09. Via Chulalongkorn University English standardized test, CU-SSEPT and CU-TEP, the result of students’ English proficiency ability levels of “best,” “better,” and “good” were represented at 68.71% and the “average” was represented at 15.17%, the “improvement” and the “weak” were represented at 9.48% of the number of students who attended the test. During academic year 2007–2009, 8 projects or activities, represented at 14.81%, were conducted to encourage and support the factor of “Student English proficiency”.

3.4 The effectiveness of the EPTS program on “Students desirable characteristics” was successful at a high level with a mean of 3.95. The highest item was students having a healthy mind and good human relations with a mean of 4.35. The evaluation of students’ expected characteristics, most were very good quality at 69.56%, followed by a level of good quality at 30.44%, and there were no improvement levels. During academic year 2007–2009, 15 projects or activities, represented at 27.78%, were conducted to encourage and support the factor of “Students desirable characteristics”.

The focus group discussion of the effectiveness of the EPTS program, the Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats Analysis were summarized as follows: **1) Strengths:** Students academic and English skill abilities were considered as world class; Students had opportunities to test their English proficiency via standardized tests; Students continued to study in tertiary institutions; Selecting qualified teachers who are native English speakers; The personnel work well together with unity; Students were looked after closely; The availability of cutting-edge technology and teaching media; and Parents who are eager and ready to support the operation of the program. **2) Weaknesses:** Some students are still weak in grammar; Students speak too much Thai in the classroom; Shortage of maintenance staff to repair various multimedia devices promptly; Students discipline and moral value have decreased. **3) Opportunities:** Providing a collaborative program between EPTS and other institutes; The English programs at university-level are increasing; To fulfil students quality and potential; The EPTS alumni should be invited as guest speakers to share their experiences with students and parents. **4) Threats:** Instruction on some topics do not cover content that corresponds to the curriculum in all respects; The rules relating to teaching and learning change frequently; Policies related to immigration and to employment in Thailand that effect foreign teachers; and The unexpected and urgent extracurricular that affect planned lessons.

Keywords: The system factors, The effectiveness of the EPTS program, The EPTS program

บทนำ

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ได้ดำเนินโครงการนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษภาคภาษาอังกฤษ (The English Program for Talented Students : EPTS) เพื่อตอบสนองแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) และตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 ซึ่งกำหนดให้การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า นักเรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่านักเรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ของนักเรียนแต่ละคน [1-2] ในส่วนของนโยบาย และยุทธศาสตร์ในการบริหารโรงเรียนนั้นนโยบาย ด้านการบริหารวิชาการข้อ 4 ระบุว่า ส่งเสริมให้นักเรียนมีการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ จัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษทางวิชาการ สู่ระดับมาตรฐานสากล และข้อ 5 ส่งเสริมการเรียนการสอนให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษา ของชาติได้อย่างถูกต้องทั้งด้านการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และส่งเสริมการใช้ภาษาสากลอื่นๆ ในการสื่อสาร [3] โดยโรงเรียนได้ดำเนินโครงการ EPTS ตามนโยบายและยุทธศาสตร์ในการบริหาร โรงเรียนด้านการบริหารวิชาการดังกล่าวข้างต้นมา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2540 ซึ่งมีการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน เป็นภาษาอังกฤษ ในระดับช่วงชั้นที่ 3 และขยายเป็นระดับช่วงชั้นที่ 4 เมื่อปีการศึกษา 2543 ในบริบทของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความรู้เป็นสากลบนพื้นฐานของความเป็นไทย โดยการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ยกเว้นกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย และการงานอาชีพและเทคโนโลยี มีครูผู้เชี่ยวชาญการสอนซึ่งเป็นชาวต่างประเทศ และเข้าใจวิธีการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างดี

เป็นการช่วยส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้ และพัฒนาการด้านวิชาการให้แก่นักเรียน นอกจากนี้ โครงการ EPTS ยังเอื้อประโยชน์ในการประหยัด ค่าใช้จ่าย และลดการเสียดุลเงินตราต่างประเทศ เพื่อให้เหมาะสมต่อสภาพเศรษฐกิจของชาติอีกทาง หนึ่งด้วย จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับดี อีกทั้งยังเป็นแหล่งสาธิตการสอน ของครูชาวต่างประเทศ และเป็นแบบอย่างของ การจัดการเรียนรู้เป็นภาษาอังกฤษให้แก่หน่วยงานทั่วไป ซึ่งในแต่ละปีมีผู้มาเยี่ยมชมโครงการ EPTS เป็นจำนวนมาก

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ได้ตระหนักถึงนโยบายและยุทธศาสตร์ ในการบริหารโรงเรียนดังที่กล่าวมาจึงได้ดำเนินการ วิจัยเชิงประเมินโครงการ EPTS เพื่อติดตามผล และนำข้อมูลที่ได้จากวิจัยมาพิจารณาพัฒนาโครงการ เมื่อปี พ.ศ. 2545 ลักษณะงานวิจัยเป็น การประเมินผลโครงการ EPTS โดยศึกษาข้อมูล การดำเนินงาน สภาพปัจจุบัน ปัญหา และอุปสรรค ในการดำเนินงาน การประเมินจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ประเมินความสามารถทางวิชาการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโครงการ EPTS ผลการประเมินโครงการ พบว่า โครงการ มีนโยบายในการบริหารโครงการในรูปคณะกรรมการ มีแผนการดำเนินงาน และมีการปฏิบัติที่เป็นไป ตามแผนการดำเนินงานของโครงการ EPTS ที่ระบุไว้ ตลอดจนมีการปรับเปลี่ยนกิจกรรม และการดำเนินงาน บางอย่างเพื่อให้โครงการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โครงการ EPTS มีครูชาวไทย และครูชาวต่าง ประเทศที่มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ บุคลิกภาพ และการแสดงออกที่ดี ตลอดจนมีความพร้อม ในเรื่องสื่อการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก นักเรียนและผู้ปกครองคาดหวังที่จะให้โครงการ EPTS มีการกระตุ้นให้นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารให้มากขึ้นหรือตลอดเวลาที่อยู่

ภายในโรงเรียน ด้านความสามารถทางวิชาการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนั้น ผลการประเมิน พบว่า นักเรียนมีความรู้ ความสามารถทางวิชาภาษาอังกฤษและวิชาการต่างๆ อยู่ในระดับดี

โครงการ EPTS ได้ดำเนินการมาเป็นปีที่ 13 นักเรียนรุ่นแรกที่ศึกษาจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) เมื่อปีการศึกษา 2545 และมีนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาตามโครงการแล้ว 7 รุ่น นับตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 ถึง 2551 อีกทั้งมีนักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนประเทศไทยไปแข่งขันโอลิมปิกวิชาการได้รับเหรียญรางวัลและประสบความสำเร็จในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา จากผลการประเมินโครงการ EPTS และข้อมูลเชิงประจักษ์ดังกล่าวข้างต้น โรงเรียนจึงจัดทำงานวิจัยชิ้นนี้ขึ้นเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโครงการ EPTS เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงการบริหารจัดการ การรักษาคุณภาพการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ และเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงระบบที่สัมพันธ์กับ ประสิทธิภาพของโครงการนักเรียนที่มีความสามารถ พิเศษภาคภาษาอังกฤษ (EPTS)
2. เพื่อหาคำนำหน้าหาคำสำคัญของปัจจัย เชิงระบบที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโครงการ นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษภาคภาษาอังกฤษ (EPTS)
3. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโครงการ นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษภาคภาษาอังกฤษ (EPTS)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การกำหนดกลุ่มที่ศึกษา กลุ่มที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้อันของโครงการ EPTS ปีการศึกษา 2552

ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 16 คน ครู จำนวน 38 คน นักเรียน จำนวน 314 คน ศิษย์เก่า ตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 ถึง 2551 จำนวน 22 คน และผู้ปกครองตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 ถึง 2552 จำนวน 280 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 670 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 แบบสอบถามปัจจัยเชิงระบบ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามนิยามเชิงปฏิบัติซึ่งผู้วิจัย สังเคราะห์จากแนวคิดของ Hanson [4] Immegart and Pilecki [5] Kahn [6] Kast and Rosenzweig [7] Robbins and Barnwell [8] Silver [9] Steers [10-11] Terry [12] กิดานันท์ มลิทอง [13] กิติมา ปริดีดิกล [14] และอุทัย บุญประเสริฐ [15] ซึ่งเป็น ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ ปัจจัยเชิงระบบ ที่กล่าวถึงตรงกับสภาพที่เป็นจริงมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด แบบสอบถามนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ของโครงการ EPTS จำนวน 12 ตัวแปร คือ ความพร้อมทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ค่านิยม ทางสังคม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี นโยบาย ของโครงการ EPTS คุณภาพผู้บริหาร คุณภาพครู คุณภาพนักเรียน ความพร้อมของสื่อวัสดุอุปกรณ์ การบริหารจัดการด้านวิชาการ การบริหารจัดการ ด้านงบประมาณ การบริหารจัดการด้านการเชื่อมโยง และการบริหารจัดการด้านบุคลากร ตัวแปรแต่ละด้าน มีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.68 ถึง 0.94

2.2 แบบสอบถามประสิทธิผลของ โครงการ EPTS ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามนิยามเชิงปฏิบัติ ซึ่งผู้วิจัยสังเคราะห์จากแนวคิดของ Hanson [4] โดยยึดการบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย และตาม วัตถุประสงค์ของโครงการ EPTS เป็นสำคัญ เป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ ประเด็นที่พิจารณาว่ามีผลสำเร็จระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ความเป็นต้นแบบในการจัดการเรียน การสอนเป็นภาษาอังกฤษ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ของนักเรียน ความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนตัวแปรแต่ละด้านมีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.89 ถึง 0.96

2.3 แบบรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้แบบรายงานคะแนนผลการสอบนักเรียนรายบุคคลที่โรงเรียนใช้วัดประเมินผลการเรียนรู้ปีการศึกษา 2552 [16] และประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของ สมศ. [18-19]

2.4 แบบทดสอบวัดความสามารถทางภาษาอังกฤษ เป็นแบบทดสอบมาตรฐาน CU - SSEPT สำหรับนักเรียนชั้น ม.1 ถึง ม.3 และ CU - TEP สำหรับนักเรียนชั้น ม.4 ถึง ม.6 และใช้เกณฑ์การประเมินผลของศูนย์ทดสอบทางวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2552 [20]

2.5 แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ใช้แบบประเมินของโรงเรียน และใช้เกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด คือ คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.00 อยู่ในระดับคุณภาพดีมาก คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 อยู่ในระดับคุณภาพดี และคะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 อยู่ในระดับคุณภาพต้องปรับปรุง [3]

2.6 แบบบันทึกกลุ่มสนทนา (Focus Group) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อพิจารณาวิเคราะห์หาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (SWOT Analysis) ที่มีต่อโครงการ EPTS

2.7 รายงานผลการสอบเข้าต่อระดับอุดมศึกษาของศิษย์เก่า ตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 ถึง 2551 [16-18]

2.8 รายงานผลงานการจัดโครงการและกิจกรรม ผลงานนักเรียนที่ประสบความสำเร็จในการแข่งขัน [16-17]

2.9 รายงานการมาเยี่ยมโครงการ EPTS จากหน่วยงานภายนอก [16-17]

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้วยค่าสถิติร้อยละ วิเคราะห์ตัวแปรปัจจัยเชิงระบบจากแบบสอบถามปัจจัยเชิงระบบ และตัวแปรประสิทธิผลของโครงการ EPTS ด้วยค่าสถิติคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์หาปัจจัยเชิงระบบที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโครงการ EPTS ทั้ง 4 ด้าน และหาค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยเชิงระบบที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโครงการ EPTS ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว (Multivariate Multiple Regression: MMR) และวิเคราะห์ประสิทธิผลของโครงการ EPTS ด้วยข้อมูลจากแบบสอบถามประสิทธิผลของโครงการ EPTS จากรายงานผลคะแนนของนักเรียนเป็นรายบุคคล ได้แก่ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนความสามารถทางภาษาอังกฤษ และคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้วยค่าสถิติร้อยละ และวิเคราะห์ประสิทธิผลของโครงการ EPTS จากเอกสารรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ EPTS รายงานผลการสอบเข้าต่อระดับอุดมศึกษาของศิษย์เก่า ตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 ถึง 2551 ผลงานการจัดโครงการ และกิจกรรม ผลงานนักเรียนที่ประสบความสำเร็จในการแข่งขัน รายงานการมาเยี่ยมโครงการ EPTS จากหน่วยงานภายนอก ตลอดจนข้อมูลจากการจัดกลุ่มสนทนา (Focus Group) ด้วยวิธีสังเคราะห์ข้อความ

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยเชิงระบบที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโครงการ EPTS ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. โครงการ EPTS มีปัจจัยเชิงระบบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้อยู่ทั้งหมด 12 ตัวแปร โดยทุกตัวแปรมีผลการดำเนินงานตรงกับสภาพ

ที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละตัวแปร พบว่า ทุกข้อของตัวแปรด้านความพร้อมทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี นโยบายของโครงการ EPTS คุณภาพผู้บริหาร คุณภาพนักเรียน ความพร้อมของสื่อวัสดุอุปกรณ์ การบริหารจัดการด้านวิชาการ การบริหารจัดการด้านงบประมาณ และการบริหารจัดการด้านบุคลากร การดำเนินงานของโครงการ EPTS ตรงกับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านค่านิยมทางสังคม คือ มีความรู้สึกที่ดีต่อโครงการ EPTS ($\bar{X} = 4.25$) เห็นคุณค่าและความสำคัญของการจัดการศึกษาภาคภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 4.34$) อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านคุณภาพครู ประเด็นครูชาวต่างประเทศเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และทักษะด้านภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.23$) อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการบริหารจัดการด้านการเชื่อมโยง ได้แก่ นักเรียนโครงการ EPTS มีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียนภาคปกติ ($\bar{X} = 3.34$) อยู่ในระดับปานกลาง

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงระบบกับประสิทธิผลของโครงการ EPTS พบว่าปัจจัยเชิงระบบทั้ง 12 ตัวแปร และประสิทธิผลของโครงการ EPTS ทั้ง 4 ด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Wilk's Lambda (Λ) = 0.95) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณแบบตัวแปรตามเอกนาม ระหว่างปัจจัยเชิงระบบกับประสิทธิผลของโครงการ EPTS แต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เช่นกัน (R มีค่าตั้งแต่ 0.63 ถึง 0.74) เมื่อหาค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยเชิงระบบที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโครงการ EPTS อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และที่ระดับ 0.05 พบว่า มีจำนวน 8 ตัวแปร คือ ค่านิยมทางสังคม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี คุณภาพผู้เรียน ความพร้อมของสื่อวัสดุอุปกรณ์ การบริหารจัดการด้านวิชาการ การบริหารจัดการด้านงบประมาณ

การบริหารจัดการด้านการเชื่อมโยง และการบริหารจัดการด้านบุคลากร

3. ประสิทธิภาพของโครงการ EPTS สรุปได้ดังนี้

เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพของโครงการ EPTS เป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีผลสำเร็จระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้าน พบว่า เกือบทุกด้านมีผลสำเร็จระดับมากเช่นกัน โดยด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ได้แก่ นักเรียนมีสุขภาพจิตดี ร่าเริงแจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.35$) นักเรียนมีสุนทรีย์ที่ดี รักการออกกำลังกาย ปลอดภัยเสพติด ($\bar{X} = 4.20$) มีผลสำเร็จระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายละเอียดของประสิทธิผลของโครงการ EPTS เป็นรายด้าน พบว่า

3.1 ประสิทธิภาพของโครงการ EPTS ด้านความเป็นต้นแบบในการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ มีผลสำเร็จในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) โดยพบว่า โครงการ EPTS เป็นแบบอย่างของการจัดการเรียนรู้เป็นภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 4.12$) และมีการจัดสภาพห้องเรียนให้เป็นห้องเรียนแห่งการเรียนรู้ เป็นแหล่งสาธิตการสอนของครูชาวต่างประเทศ และเป็นแบบอย่างของการจัดการเรียนรู้เป็นภาษาอังกฤษให้แก่หน่วยงานทั่วไป ในปีการศึกษา 2552 มีผู้มาเยี่ยมชมโครงการ EPTS รวม 15 หน่วยงาน มีโครงการ และกิจกรรมที่ส่งเสริม และสนับสนุนด้านความเป็นต้นแบบในการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 ถึง 2552 จำนวน 14 รายการ คิดเป็นร้อยละ 25.93 [16-17]

3.2 ประสิทธิภาพของโครงการ EPTS ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีผลสำเร็จในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) โดยพบว่า นักเรียนสามารถใช้ภาษาไทย และภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ ($\bar{X} = 4.07$) และนักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2.5 ขึ้นไป ร้อยละ 94.23 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์การประเมินของสมศ. ระดับดีมาก

และระดับผลการเรียนต่ำกว่า 2.5 ร้อยละ 5.77 ศิษย์เก่าสอบเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 ถึง 2551 ร้อยละ 99.17 จากทุกแผนการเรียน ศิษย์เก่าส่วนใหญ่ศึกษาต่อภาคภาษาอังกฤษภายในประเทศ ร้อยละ 44.72 รองลงมาศึกษาต่อภาคปกติภายในประเทศ ร้อยละ 43.90 และศึกษาต่อต่างประเทศ ร้อยละ 11.38 นอกจากนี้ผู้เรียนมีโอกาสร่วมการแข่งขันทางวิชาการได้รับรางวัลหลายรายการ โรงเรียนมีโครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 ถึง 2552 จำนวน 10 รายการ คิดเป็นร้อยละ 18.52

3.3 ประสิทธิภาพของโครงการ EPTS ด้านความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียน มีผลสำเร็จในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) โดยพบว่านักเรียนมีความสามารถในการฟัง และเข้าใจภาษาอังกฤษได้ ($\bar{X} = 4.09$) และจากผลการทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษด้วยข้อสอบ CU-SSEPT และ CU-TEP ของศูนย์ทดสอบทางวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่านักเรียนมีคะแนนความสามารถทางภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ระดับดีเยี่ยม ดีมาก และดี ร้อยละ 68.71 ระดับพอใช้ ร้อยละ 15.17 ระดับยังต้องปรับปรุง และระดับอ่อน ร้อยละ 16.12 ของจำนวนนักเรียนที่เข้าทดสอบ 211 คน นอกจากนี้นักเรียนมีโอกาสร่วมการแข่งขันความสามารถทางภาษาอังกฤษได้รับรางวัลหลายรายการ โรงเรียนมีโครงการ และกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนด้านความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 ถึง 2552 จำนวน 8 รายการ คิดเป็นร้อยละ 14.81

3.4 ประสิทธิภาพของโครงการ EPTS ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน มีผลสำเร็จในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) โดยพบว่านักเรียนมีสุขภาพจิตดี ว่าเรใจแจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.35$) และจากผลการประเมินคะแนน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับคุณภาพดีมากร้อยละ 69.56 รองลงมาอยู่ในระดับคุณภาพดี ร้อยละ 30.44 และไม่มีนักเรียนที่อยู่ในระดับต้องปรับปรุง นอกจากนี้นักเรียนมีโอกาสร่วมการแข่งขันความสามารถพิเศษเฉพาะทางตามศักยภาพ หรือได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้ได้รับรางวัลหลายรายการ โรงเรียนมีโครงการ และกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 ถึง 2552 จำนวน 15 รายการ คิดเป็นร้อยละ 27.78

การจัดกลุ่มสนทนาประสิทธิผลของโครงการ EPTS พบว่า โครงการ EPTS มีจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค สรุปได้ ดังนี้ 1) จุดแข็ง ได้แก่ นักเรียนมีความรู้ความสามารถทั้งด้านวิชาการ และด้านทักษะภาษาอังกฤษสู่สากล นักเรียนมีโอกาสทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษด้วยข้อสอบมาตรฐาน นักเรียนประสบความสำเร็จในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา มีการคัดเลือกครูชาวต่างประเทศที่มีคุณภาพและเป็นเจ้าของภาษา บุคลากรมีความสามัคคี ครูดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด มีสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ประจำห้องเรียน ผู้ปกครองมีความพร้อมในการสนับสนุนการดำเนินงานของโครงการ EPTS 2) จุดอ่อน ได้แก่ นักเรียนอ่อนทางด้านไวยากรณ์ นักเรียนพูดเป็นภาษาไทยขณะเรียนในห้องเรียน ขาดเจ้าหน้าที่ดูแลซ่อมแซมอุปกรณ์ต่างๆ นักเรียนมีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมลดลง 3) โอกาส ได้แก่ โครงการ EPTS ควรมีโครงการความร่วมมือระหว่างโครงการ EPTS กับสถานศึกษาอื่น เพิ่มการเรียนภาคภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับการเปิดสอนภาคภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษา ส่งเสริมนักเรียนให้มีคุณภาพและความสามารถเต็มตามศักยภาพของตนเอง ควรให้ศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จมาแล้ว ประสพการณ์ให้แก่รุ่นน้อง และผู้ปกครองฟัง 4) อุปสรรค ได้แก่ บางรายวิชายังไม่ครอบคลุม

เนื้อหาตามหลักสูตรของโรงเรียน หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนยังไม่ชัดเจน นโยบายการตรวจคนเข้าเมืองและการเข้ามาทำงานในประเทศไทยมีผลกระทบต่อครูชาวต่างประเทศ บางกิจกรรมที่เร่งด่วนมีผลกระทบต่อการเรียนการสอน

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยเชิงระบบที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโครงการ EPTS โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ผู้วิจัยขออภิปรายดังนี้

1. โครงการ EPTS ได้นำปัจจัยเชิงระบบ ได้แก่ ปัจจัยสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการ มาใช้ในการดำเนินงานจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ตรงกับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องตามที่อรพินทร์ ชูชม และคณะ [21] ประเมินโครงการ EPTS จากการประเมินนโยบายพบว่า โดยภาพรวมโครงการ EPTS ได้มีการวางแผนนโยบายในการบริหารงาน และได้ปฏิบัติตามนโยบายที่กำหนดไว้ และจากผลการประเมินโครงการ EPTS ทั้งระบบ พบว่า มีการนำปัจจัยสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการ มาใช้ในการดำเนินการ ดังนี้ ในด้านปัจจัยนำเข้าพบว่า มีความพร้อมในด้านคุณสมบัติครู นักเรียน มีความรู้ความสามารถด้านวิชาการเป็นอย่างดี มีบุคลิกภาพและการแสดงออกที่ดี มีกระบวนการคัดสรรครูชาวต่างประเทศที่มีคุณภาพ และได้ครูชาวต่างประเทศที่มีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดไว้ในด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม พบว่า โรงเรียนมีความพร้อมเรื่องสื่อการสอน สิ่งอำนวยความสะดวก ส่วนใหญ่มีคุณภาพดี แต่สื่อบางอย่างยังมีปริมาณไม่เพียงพอในด้านกระบวนการ พบว่า ครูชาวไทย ครูชาวต่างประเทศ มีการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ใช้เวลาสอนให้รู้คิด ใช้เหตุผลตัดสินใจ และรู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเอง

2. โครงการ EPTS มีประสิทธิผลในด้านต่างๆ มีผลสำเร็จอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องตามที่อรพินทร์ ชูชม และคณะ [20] โดยการประเมินด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ซึ่งพิจารณาจากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ (NT) ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2544 พบว่า นักเรียนโครงการ EPTS ที่สอบ 3 วิชาหลัก ได้แก่ วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ได้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนในหลักสูตรภาคปกติ และมีผลการประเมินด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในวิชาต่างๆ ในระดับดี ส่วนกลุ่มนักเรียนให้ความเห็นว่าตนมีความเชื่อมั่นก่อนเข้ามากว่า จะสามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยต่างประเทศได้ ($\bar{X} = 3.54$) และไม่แน่ใจในเรื่องความสามารถในการสอบเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของไทยได้ ($\bar{X} = 3.19$) สำหรับการประเมินด้านความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษตามการรับรู้ของอาจารย์ ผู้ปกครอง และนักเรียน พบว่า นักเรียนโครงการ EPTS มีความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษด้านทักษะการอ่าน ($\bar{X} = 4.04$) ทักษะการเขียน ($\bar{X} = 3.88$) และทักษะการพูด ($\bar{X} = 3.73$) อยู่ในระดับดี และทักษะการฟังอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.33$) ส่วนการประเมินด้านคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ของนักเรียน เช่น นักเรียนกล้าแสดงออก มีความรับผิดชอบ และสนใจใฝ่รู้ในการเรียน พบว่าอยู่ในระดับดี

3. จากการจัดกลุ่มสนทนาประสิทธิผลของโครงการ EPTS วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค พบประเด็นที่มีความสอดคล้องและแตกต่างจากผลงานวิจัยของอรพินทร์ ชูชม และคณะ [21] ดังนี้

3.1 ผลการประเมินด้านจุดแข็งมีรายละเอียดดังนี้ โรงเรียนยังคงเป็นที่ยอมรับของสังคม ความมีชื่อเสียงของโรงเรียน ความเข้มแข็งของสมาคมศิษย์เก่า ความร่วมมือจากผู้บริหารที่ให้การสนับสนุนอย่างเข้มแข็ง การมีครูชาวต่างประเทศ

ที่มีความรู้ความสามารถเป็นอย่างดี มีความตั้งใจ และเข้าใจนักเรียน มีสื่อ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ทันสมัยและค่อนข้างดี นักเรียนแสดงความสามารถในด้านความรู้เชิงวิชาการ บุคลิกลักษณะของความเป็นผู้นำ กล้าแสดงออก ฟังตนเอง สามารถเรียนรู้ได้เร็ว

3.2 ผลการประเมินด้านจุดอ่อน พบว่า โครงการ EPTS ยังไม่มีหลักสูตรเป็นของตัวเอง ตำรา และเอกสารประกอบการสอนบางวิชายังขาดคุณภาพ เช่น วิชาสังคมศึกษา มีการแปลเอกสารเป็นตำราเรียนซึ่งประโยคบางประโยคอาจแปลไม่ถูกต้องโดยเฉพาะประโยคที่มีศัพท์เทคนิคเฉพาะสาขาวิชา นักเรียนยังใช้ภาษาไทยในห้องเรียน สื่อหรือหนังสือในห้องสมุดและการจัดประสบการณ์ นอกชั้นเรียนยังมีไม่มากพอ อย่างไรก็ตามปัจจุบันจุดอ่อนบางส่วนได้รับการพัฒนาไปบ้างแล้ว เช่น หลักสูตร โดยโรงเรียนใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน เช่นเดียวกับหลักสูตรภาคปกติ แต่สอนเป็นภาษาอังกฤษโดยครูชาวต่างประเทศ ยกเว้นวิชาภาษาไทย การงานอาชีพและเทคโนโลยีที่ยังสอนเป็นภาษาไทยและโดยครูชาวไทย และปัจจุบันไม่มีการแปลเอกสารอันเนื่องมาจากปัญหาและอุปสรรคบางประการ แต่มีการจัดซื้อตำราเรียนให้แก่นักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ตำราเรียนที่มีคุณภาพประกอบการเรียนรู้และการค้นคว้าตามหลักสูตร อย่างไรก็ตามโครงการ EPTS ยังคงมีจุดอ่อนบางประการที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข คือ นักเรียนยังใช้ภาษาไทยในห้องเรียน และมีประเด็นจุดอ่อนที่เพิ่มขึ้น เช่น ด้านไวยากรณ์ภาษาอังกฤษซึ่งนักเรียนมีความสามารถลดลง การขาดแคลนเจ้าหน้าที่สื่อ และนักเรียนมีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมลดลง

3.3 ผลการประเมินด้านโอกาส พบว่า ควรมีการวัด และประเมินผลคุณภาพการสอนของครู ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสสอบชิงทุน หรือสอบเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยต่างประเทศ

ควรให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียนภาคปกติมากขึ้น ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษอย่างสม่ำเสมอ ควรมีการจัด Workshop ระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อหาวิธีพัฒนาโครงการให้ดีขึ้น ซึ่งปัจจุบันโครงการ EPTS มีการประเมินผลคุณภาพการสอนของครูตลอดปีการศึกษา เพื่อพิจารณายกเลิก หรือจ้างต่อ เช่นเดียวกับครูภาคปกติ โครงการ EPTS มีโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริม พัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษ เช่น โครงการโต้สาระวาที่ภาษาอังกฤษ โครงการทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษด้วยข้อสอบมาตรฐาน มีโครงการ หรือกิจกรรมที่ร่วมกับนักเรียนภาคปกติที่มีจำนวนมากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งเดิมมีประมาณ 3-5 รายการเท่านั้น แต่ปัจจุบันมีจำนวน 21 รายการ

3.4 ผลการประเมินด้านปัญหา และอุปสรรค พบว่า นักเรียนโครงการ EPTS บางคนไม่ทราบอนาคตของตนเองว่าจะมีความสามารถไปศึกษาต่ออะไรได้บ้าง นักเรียนกังวลว่าจะได้รับความรู้น้อยกว่านักเรียนภาคปกติ ภาวะเศรษฐกิจไม่ดี ค่าเล่าเรียนแพงทำให้จำนวนนักเรียนลดลง ผู้ปกครองยังไม่มั่นใจในอนาคตของโครงการ EPTS จัดตารางเวลาเรียนแน่นเกินไป มีเวลาพักผ่อนน้อย ยังขาดห้องในการทำกิจกรรมบางอย่าง ซึ่งปัจจุบันโครงการ EPTS จัดครูแนะแนวการศึกษาคนไทยเข้าสอนสัปดาห์ละครั้งทุกห้องเรียน เช่นเดียวกับภาคปกติ นอกจากนี้ยังมีวิทยากรชาวต่างประเทศ มาแนะแนวการศึกษาต่อต่างประเทศ สำหรับกลุ่มนักเรียนที่สนใจจะไปศึกษาต่อต่างประเทศ โดยเฉพาะนักเรียนชั้น ม.5 และ ม.6 เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการศึกษาต่อและจัดกิจกรรมผ่อนคลายเนื้อหาวิชา มีความสอดคล้องกับหลักสูตรภาคปกติ ภายใต้การดูแลของผู้ประสานงาน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2548 จนถึงปัจจุบันมีนักเรียนเพิ่มขึ้นเป็นระดับชั้นละ 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 35 คน ส่วนค่าเล่าเรียนแพง ผู้ปกครอง

ยังมีความเห็นที่แตกต่างกัน เมื่อเห็นผลสำเร็จในความสามารถทางวิชาการ ความสามารถทางภาษาอังกฤษ คุณลักษณะอันพึงประสงค์และผลการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา ผู้ปกครองมีความเห็นว่ามีคุณค่า และยินดีให้นักเรียนเรียนในโครงการ EPTS ต่อไป และให้โครงการ EPTS บริหารจัดการด้านงบประมาณอย่างมีแผนงาน คุณค่า และให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณอาจารย์สมลักษณ์ จันทร์น้อย ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน เป็นอย่างสูงที่กรุณาเป็นที่ปรึกษางานวิจัย และอนุเคราะห์ทุนสนับสนุนงานวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ปีงบประมาณ 2553

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา. (2543). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: สยามสปอร์ต ซินดิเคท.
- [2] _____. (2545). *แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2549)*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- [3] โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน. (2550). *วิทยานิเทศ*. กรุงเทพฯ: แพลนฟอร์คิดส์.
- [4] Hanson E. Mark. (1996). *Educational Administration and Organizational Behavior*. A Simon & Schuster Company.
- [5] Immegart, L.G. and Pilecki, J.F. (1973). *An Introduction to Systems for the Educational Administrator*. Addison-Wesley Publishing Company.
- [6] Kahn, J.A. (1969). *Theory and Practice of Social Planning*. New York: Russell Sage Foundation.
- [7] Kast, Fremont E., and Rosenzweig. (1985). *Organization and Management: A Study and Contingency Approach*. 4th ed. New York: McGraw-Hill.
- [8] Robbins S.P. & Barnwell N. (1998). *Organization Theory Concept and Case*. 3rd ed. Englewood Cliffs: Prentice Hall.
- [9] Silver, Paula. (1983). *Educational Administration: Theoretical Perspectives on Practice and Research*. New York: Harper and Row.
- [10] Steers, M.R. (1977). *Organization Effectiveness : A Behavioral View*. Santa Monica, Calif: Goodyear Publishing Company.
- [11] Steers, M.R, Ungson, R.G, Mowday, T.R. (1985). *Managing Effective Organization An Introduction*. Kent Publish Company.
- [12] Terry, R.G. (1977). *Principles of Management*. 7th ed. Home Wood, Ill: Richard D, Irwin.
- [13] กิดานันท์ มลิทอง. (2543). *เทคโนโลยีการศึกษา และนวัตกรรม*. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- [14] กิติมา ปรีดีติลล. (2523). *การบริหารการเงินโรงเรียน หลักการ และแนวปฏิบัติ (เล่ม1)*. กรุงเทพฯ: วิทยาการ.
- [15] อุทัย บุญประเสริฐ. (2527). *การพัฒนานโยบาย*. (เอกสารโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการวางแผน และการบริหารการประถมศึกษาระดับจังหวัด). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ.

- [16] โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน. (2551). รายงานประจำปี. กรุงเทพฯ: แพลนฟอร์คิดส์.
- [17] _____. (2552). รายงานประจำปี. กรุงเทพฯ: แพลนฟอร์คิดส์.
- [18] สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2548). คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
- [19] _____. (2551). รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบ 2 (พ.ศ. 2549-2553). กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
- [20] ศูนย์ทดสอบทางวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2553). เอกสารรายงานผลการทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ปีการศึกษา 2552. กรุงเทพฯ: ศูนย์ทดสอบทางวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [21] อรพินทร์ ชูชม; และคณะ. (2545). การวิจัยประเมินผลโครงการนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษภาคภาษาอังกฤษ (EPTS). กรุงเทพฯ: รายงานวิจัยฉบับที่ 83 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.